

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Felolós szerkesztő: **Éder János.**
Kiadó- és laptulajdonos: **Weisz Márk.**

Előfizetési díj:
Egy évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Élők a halottakhoz.

A halottainkat, amikor koppanva hullanak koporsóikra a kemény rögök, szivettépő bánattal siratjuk. Könnyezünk utánuk hetekig, hónapokig, talán egy egész esztendeig. Azután lassan-lassan behedgednek a sebek, amiket a halott ütött az élők szívére. Egyszer egy esztendőben mégis kizarándokolunk a néma hantokhoz, s könnyeinktől harmatos virágokkal ékesítjük a kicsiny sírdombot, amely alatt szeretteink nyugosznak. Az őszi hervadás borja üli meg ilyenkor a természetet és a lelkeket egyaránt. Az elmúlás nyomasztó gondolata lebeg mindenütt.

Ti, akik békén pihentek odalent, ne vegyétek zokon, hogy az esztendőnek csak egy napját szenteljük emléketeknek. Az élet küzdőporondján mindegyikünknek meg kell vívnia a kemény harcot, amelyet a sors számunkra kijelölt. Nincs menekvés. Aki él, annak küzdenie kell. De azért ne higgyétek, hogy az évek csak ezen az egy napján gondolunk szeretettel reátok. Oh nem! Gyakran látjuk szelid arcokat, gyakran érezzük jószágos kezetek érintését. és magános órán nehéz pillanatokban gyakorta száll hozzátok ingadozó lelkünk, hogy a kedves emlékezésből erőt, bátorságot, önbizalmat merítsen. Valami láthatatlan fonál köt össze bennünket, élőket veletek, akik már a földi bolyongás határát átléptétek. És a halál gondolatát csak azért viseljük önmegadással, mert tudjuk, hogy veletek fog valaha egyesíteni. Ez a tudat kibékít azzal a szörnyű gondolattal, hogy bennünket is befogad egykor a néma, hideg sárgódór, az örök csend, a végtelen nyugalom szűk tanyája. Ti vagytok az a kapocs, amely összeköt bennünket az enyészet rejtelmes birodalmával. És ha majdan itt kell hagynunk szeretteinket, tudjuk, hogy arra sötét hidon túl, mely az enyészetbe visz, ti vártok bennünket. Fekete vizek zuhogó árja fölött vezet ez a hid; aki rálépett, többé vissza nem térhet, mert a vámot az életével kell lerónia. És egy napon rá kell lépünk mindannyiunknak. És mindannyiunknak le kell róni a nagy vámot. Nincs kivétel. És nincs különbség. A vámszedő egyforma vámot követel királytól és

pórtól, gazdagtól és szegénytől, kicsinytől és nagytól egyaránt. És odaadja mindegyik. Némelyik nagyokára, nehezen, másik fiatalon és könnyedén, a harmadik önként kínálja oda, mert az élet keserves és göröngyös volt neki és a küzdésben megrokkant teste áhítja már a pihenést. Tul a hidon nincs többé túlekedés, nincs küzdés, nincs öklözés. Ott béke van és csönd.

Jusson eszünkbe, amikor halottak napján a sírok között bolyongunk, hogy hasztalan dulakodtunk itt egymással, hasztalan csapkodjuk ökleinket egymás arcába, hasztalan tolongunk egymást tiporva és hasztalan gyűjtjük garmadába a kincseket, — mindnyájunkra ráborul egyszer a béke és a csönd. Memento mori! Nem azért, hogy csüggedten elhagyjuk magunkat, de azért, hogy el ne bízunk. Nem azért, hogy az életet fel ne használjuk, de azért, hogy el ne prédáljuk.

Vándorok vagyunk a földi téreken. Előbb-utóbb elkopunk, mint a cipőnk talpa. Egyiknek utja gyönyörű tájakon, üdítő patakok mentén, hűs ligeteken, gyümölcsös kerteken vezet át, a másiké sivár, sziklás, terméketlen vidéken. De a végső ponton összetalálkoznak. Kicsiny fakereszt vagy hatalmas obeliszk jelzi-e a vándor utolsó helyét, egyre megy. Aki megtette a kötelességét, nyugodtan hajthatja fejét örök éjszakára. És mi mélységes kegyelettel csókoljuk meg a lába nyomát, amerre ment...

F. J.

Az értelmiség negligálása.

November 5-én Csongrád ismét választ. Ne tessék megijedni, nem országgyűlési képviselőt, mert azt már választott! De nem is községi, hanem annál rangosabb valamit: megyebizottsági tagokat.

S miután választásról van szó, jó lesz egyetmást, legalább a gyengébbek kedvéért, elmondani.

Sajnos, jót nem irhatunk, mert Csongrád társadalmi élete annyira kuszált, beteg, hogy gyökeres orvoslásra leszen szükség, hogy a társadalom vérkeringése újból egészséges legyen.

A mostani tüneti állapotnak pedig az ugynevezett uralkodó párt az egyedüli és kizárólagos oka.

Oka azért, mert midőn uralomra jutott, a testvériség jelszavát hirdette, aztán pedig önös érdekeket istápol. Munkában kipróbált, becsületgükhöz szó nem férő emberek taktatott ki a közélet mezejéről, csupán azért, hogy kortes szolgálatokat jutalmazzon s ezzel a testvériség és egyetértés jelszavát önön maga tiporja sárba.

Ezért siralmas Csongrád társadalmi helyzete. Az egyéni méltóságukban megsértett fiai városunknak lassanként visszavonultak a közélet mezejéről, nehogy az ellenfél részéről kiméretlenül folytatott harcban piszkos sárral is befeccsken-dezzék őket.

Erre pedig alapos volt a kilátás, mert az ellenfél vezető embereit az emberi lelkület dudvája, a bosszu vezette minden tetteiben.

Innen van aztán, hogy terrorizmussal eléretett az az állapot, hogy az eszközeikben nem válogatóságok egyedül maradtak a vásáron.

És elkövetkezett ezzel a szolgai hűség megjutalmazásának ideje.

Községi képviselőknek, megyebizottsági tagoknak olyanokat választottak be, akik mindenkor fejbőlintó Bálintoknak mutatták magukat.

Sőt egyes kiválóbb állásokra még irni nem tudó egyéneket is választottak be, hirdetvén ezzel Csongrádnak szégyenteljes közállapotát. Az intelligens elemet pedig, eltekintve egy-két hozzájuk tartozótól, teljesen leszorították a térről.

Csongrád közállapota így átadatott a kétes bizonytalanságnak. Haladás semmi, visszafejlődés mindenfelé.

Az intelligens osztály jajveszékelése csak a pusztában hangzik el. Segítség sehol. Nem is csoda. Mert találatnak közhivatalnokok, akik örökös cunctatorkodásukkal lehetlenné teszik a tömörülést. Ezt a taktikázást tapasztaljuk a mostani megyebizottsági tag választásnál is.

Vajjon meddig tart még ez a társadalmi egyenetlenkedés, amikor a közügy, mint a sok bába közt a gyerek, teljesen elvész, háttérbe szorul. Mikor következik már el a termékenyítő munkának az ideje, amidőn az értelmiséget nem üldözik el a közhasznu munkától s egy test, egy lélek lesz ismét városunk lakossága és a város felvirágozta-

tására fordítja minden szellemi és anyagi erejét.

A fentieket elmondottuk a bekövetkezendő megyebizottsági tagválasztás alkalmából, amikor is, ha a jelek nem csalnak, ismét fog egy pofont kapni az az osztálya közéletünknek, mely az értelmiségre igényt tart.

A piac rendezése.

Ha valami javításra szorul, hogy helyesebben, okosabban és célszerűbben legyen elintézve, úgy piaci árulásunk bizonyosan ezen javítandó és helyesbítendő dolgok közé tartozik.

Piaci árulásunkra vetett egyetlen pillanat is meggyőz bennünket ezen állítás jogos voltáról.

Ez idő szerint ugyanis a Fekete Lajos mézsárszéke és a Szentháromság szobor tájkán csoportosul az elárúsítás, ami sáros időben igen célszerűtlen dolog, mert nem esik a népforgalmi vonalra.

A nép legnagyobb forgalmának vonala ugyanis a Fő-utcának, vagy mint ma nevezik a Kossuth Ferenc-utcának északi, ugynevezett napos oldalán történik a Márkus János vendéglőjétől egész a nagytemplomig. Valamint a belváros felől a Szent Rókus templomtól a nagytemplomig.

A természetes rend tehát azt hozná magával, hogy a közlekedés és forgalom megkönnyítése végett az elárúsítás számára az a tér jelöltesse ki, mely a Magyar Király vendéglőtől az iskola-utcaig s az ezen vonalon fekvő házak gyalogjárójától a következő utig terjed, mert esős, sáros és havas időben ezen teret minden nehézség nélkül megközelítheti az egész város közönsége. Azontul pedig itt vannak a legnagyobb és legkeresettebb üzletek. Ha tehát ez a tér volna a piaci elárúsítás helyének kijelölve, a közönség azon része, mely a piacról és az üzletekből szorzi be a napi szükségeseiket, sokkal könnyebben eszközölhetné bevásárlásait.

Hogy eddig ezen tekintetek nem részesültek figyelembe, annak kizárólag az volt az oka, hogy Holló Adolf intézvény jegyző korában ezen piaci ügyeket, a forgalmat igyekezett a maga háza környékére terelni, hogy annál értékesebbé tegye ezáltal a házában levő üzlethelyiségeket.

Ma azonban semmi akadálya sincs ezen fonák intézkedés megjavításának az áruhely áthelyezése által.

Igaz ugyan, hogy Holló Adolf fásítást és téglaburkolatot létesített az elárúsítás számára, háza környékén, a várossal: de ezen téglaburkolatot minden nehézség nélkül át lehet szállítani az általunk javasolt területre, sőt be is lehet fásítani épen úgy, vagy még helyesebben, mint ahogy a mézsárszék és a Holló Adolf háza környéke be van fásítva. Tehát méltán lehet csudálni, hogy ezen burkolat áthelyezés és befásítás már eddig is meg nem történt.

Az is csudálatos dolog, hogy ezen kérdés iránt még eddig nem érdeklődtek azon kereskedők és iparosok, kiknek üzletei ezen főforgalmi vonalon vannak; mert mégis nagy jelentőséggel bíró dolog az, hogy a heti vásárok ezen boltok és üzletek előtt tartassanak. A saját érdekük parancsolja tehát, hogy mozogjanak és pótolják az eddigi muladékosságot.

Azon ellenvetés pedig, hogy a piaci árúsítás sok piszkot hagy hátra és azért nem táncos a piaci elárúsítást a boltok elé áthelyezni, figyelembe nem vehető; mert hiszen a hetivásár mostani helyén is hagy hátra elég szemetet; de hát arra való az utcaseprő, és azért kapja a fizetést, hogy seperje fel minden hetivásár után.

Ezt a seprést a mostani elárúsító helyen is meg kell tenni, tehát abból senkire semmi különleges teher nem hármas-

lik, ha a boltok előtt lesz a piac és ott történik piac után a szemét összetakarítása.

De nemcsak a közönségnek és a fővonalon levő kereskedőknek és iparosoknak; hanem a piaci árúsítók, sőt magának a városnak is nagy érdeke az, hogy a piacrendezés így legyen megoldva; mert egészen bizonyos, hogy a piaci árúsítók annál nagyobb lesz a forgalma, minél könnyebben jut hozzá árucikkeikhez a közönség; a város pedig annál több helypénzt tud beszélni, vagy ha maga nem akar a helypénzszedéssel bajlódni, ezen helypénzszedési jogot annál magasabb összegért adhatja haszonbérbe; mennél forgalmasab lesz a heti vásár.

Ezt a kérdést tehát, amely mindenkinek javára és hasznára szolgál, napirendre kell kitzúzni és nem is kell onnét levenni, a míg meg nem lesz oldva teljesen.

Sőt ez a megoldás sem ütközik nehézségbe; mert a községi szabályrendeletek ezen piacrendezést és a használatban levő mérlegek ellenőrzését a főszolgabíró hatáskörébe utalják. Tehát csak a főszolgabíró kell ezen áthelyezés iránt megkezesni, hogy az eszme valósággá legyen.

My irányu mozgalom indítása pedig első sorban a fővonalon érdekelt kereskedők és iparosok feladata, tehát nekik kell első sorban értekezletet tartani a beadandó kérvény megfogalmazása és aláírása végett.

UJDONSÁGOK.

— **A Zrinyi-utca kinyitása.** A Zrinyi-utca kinyitása tárgyában kiküldött bizottság, értesülésünk szerint, kedden, október 29-én ejtette meg a helyszíni szemlét és arra a meggyőződésre jutott, hogy a Zrinyi-utca helyes megnyitása csakis a Tasnády-féle ház és a szegény menház telkén keresztül történhetik. E célból jayasolni fogja a közgyűlésnek a Tasnády-féle ház megvételét, mi harmincezer koronába kerül. Ez esetben az utca megnyitásának áldozatul esik a Tasnády-ház főépülete és az udvarban levő nádus fedelű mellékhelyiség, mely alatt pedig terjedelmes pince van. Le kell továbbá rombolni a szegénymenházat is teljesen. A menház telkéből azonban az északi részen megmarad és eladásra kerül egy értékes házhely. A Tasnády-ház kertjéből is eladásra kerül egy jókora terület a Lapát-utca mostani kijáratával együtt. A Tasnády-ház magtár épülete azonban megmarad és ennek földszintje átalakítandó lesz szegénymenházzá a lerombolandó szegénymenház helyett. Emeleti része pedig továbbra is magtárnak adható ki, mely az ujonnan létesítendő utcáról kapja a bejáratot. A magtár és kórház közt fekvő üres terület pedig bekerítendő lesz a szegénymenház udvarának. S mivel a bizottság azt is javaslatba hozza, hogy úgy a Zrinyi, mint az Erzsébet aszfalt burkolattal láttassék el, a Zrinyi-utca, különösen, ha még a vasut felől való része is szabályzás alá kerül, egyike lesz városunk legszebb utcáinak.

— **Eljegyzés.** Lévai Gyula helybeli gabonakereskedő f. hó 27-én eljegyezte Kalmár Aranka kisasszonyt, Klein Lajos borkereskedő leányát.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Dr. Moletz Lajos ügyvéd urat és testvéreit, édes anyjuk október hó 30-án, hosszas betegség után, 66 éves korában elhunyt. Nyugodjék békében! A gyászbeszédet a család a következő gyászjelentéssel tudatja:

»Alólirottak mély fájdalommal jelentik, úgy a maguk, mint az egész rokonság nevében, hogy a jó édes apa és testvér,

Moletz Nándor Csongrád város nyug. pénztári ellenőre, Csongrádon 1907. évi október hó 30-án éjjel, életének 66-ik évében, hosszas betegség után, az Urban csendesen elhunyt. A megboldogult földi maradványai november hó 2-án, délelőt fél 10 órakor fognak a szük-utcai gyászháznál tartandó szertartás után örök nyugalomra kísértetni. Csongrádon, 1907. évi október hó 31-én. Béke poraira! Áldás emlékére! Özv. Pintyr Józsefné zsül, Moletz Emilia testvére. Dr. Moletz Lajos, Moletz Gyula, ifj, özv. Cserna Györgyné zsül. Moletz Erzsébet, Moletz Nándor gyermekei.

— **Vacsora a 48-as körben.** Faragó Antal kerületünk országgyűlési képviselőjétől a következő meghívót kaptuk: »Közel három éve képviselem Polgártársaim bizalmából Csongrád város szimmagyar lakosságát a magyar országgyűlésben.

A kölcsönös bizalom állította helyre társadalmi békénket és a legválságosabb időkben is erőt adott nekem tisztem teljesítéséhez.

Ezen szívélyes viszony ápolása céljából van szerencsém tisztelt polgártársaimat 1907. évi november hó 5-én este fél 8 órára a Csongrádi 48-as Népkörbe barátságos vacsorára meghívni. Hazafias üdvözléttel Faragó Antal országgyűlési képviselő. A vacsorára e meghívó belépőül szolgál.

Hát már több ízben kijelentettük, hogy Faragó Antal képviselő urat mindig tisztességes, becsületes férfúnak tartottuk és tartjuk ma is; sőt mi több, sokkal helyesebbnek tartjuk, ha ő képviseli a csongrádi népet a magyar parlamentben, mint holmi idegen, ki bennünket nem ismer. Azt is feltételezzük róla, hogy ő a béke barátja lenne és a békés viszonyt szívesen ápolná és fentartaná. Azonban azt tartjuk egy kissé különösnek, hogy azt a barátságos vacsorát, miért éppen a f. hó 5-ére, éppen arra a napra tette: midőn megyebizottsági tagválasztás lesz? Így azután önkénytelenül azt a gvanut kelti bennünk, hogy tulajdonképpen kortes vacsora, mely arra jó, hogy a követválasztók olyan megyebizottsági tagokat válasszanak be, akik a 103 millió kvóta felemelést jóváhagyják, vagy más szóval helyeslik azt, hogy az osztrákokat 103 millió koronával megajándékozzuk. A békés viszony fentartására vonatkozólag, mi elhiszük, hogy a képviselő ur azt akarja, de mit ér az, ha a környezete, az ő tudtával és beleegyezésével feldulja.

— **Szakértők a dohánybevéltánsnál.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kérelmére a pénzügyminiszter a dohánybevéltánsnál nagy szabású reformokat léptetett életbe. Így a többek közt megszüntette a politikai biztosi intézményt s azok helyére jövőben nagyobb hatáskörrel feiruházott gazdaszakértők lépnek, kiket az illetékes gazdasági egyesületek előterjesztései alapján az O. M. G. E. most nevez ki. A szolnoki dohánybevéltó hivatalhoz gazdasági szakértővé Chity Antal, helyettesévé pedig Böck Géza neveztek ki.

— **»A Kath. Földműves Ifjúsági Egylet»** okt. 20-án tartotta rendkívüli közgyűlését. Az alapszabályoknak a m. kir. Belügyminisztérium által való jóváhagyás bejelentetvén, a közgyűlés tisztviselőikül a következő tagokat választotta meg. Elnök lett egyhangulag s nagy lelkesedéssel ngos Porubszky József apát-plebános, alelnök: Szabó Kálmán s.-lelkész, tttkár: Boda Márton tanító, pénztárnok: Makai Imre, könyvtárnok: Makai István, főrendező: Bozó Ferenc, rendezők: Fekete István, Ornyik József, Dinnyés János, Király József, Forgó Ferenc, Kuruclaki János, felügyelő bizottsági tagok: Máté János, Ornyik Mihály, Szabados József. Választmányi tagok lettek: Ürmös György, Cseh András, Forgó József, Varga Dudás József, Farkas Lajos nős tagok, Kasztl Ferenc, Vági Sándor, Fekete János, Szilaj János, Forgó Ferenc, Ovári Imre, Perce Péter nőtlenek. Tiszte-

letbéli választmányi tagokul választottak: Deák Péter hittanár, új. Huszár László s Fehér András s. Ielkészek, Kincel Vencel s Gécy Géza hitoktatók.

— A csongrádi ev. ref. fiókegyház ma délelőtt fél 11 órakor a polgári leányiskola rajztermében istentiszteletet tart.

— Ujtás a szivaroknál. Fontos ujtás életbeléptetését tervezi a m. kir. dohányjövődék. Az ujtás abból állana, hogy a legolcsóbb szivarok kivételével minden szivart selyempapírosba burkolva hoznak forgalomba, a legolcsóbb szivarok végét pedig papírosból való kupakkal látják el. Egészségi szempontból nagy hordereje volna a reform életbeléptetésének, mert a régi szokás, hogy egyesek, amíg egy szivart vásárolnak, huszát is végig ropogtatnak, többé nem veszélyeztetné a dohányzókat a tisztátalan kezek fogdosása után visszamaradt bacillusok általi fertőzéssel.

— Tolvaj cseléd. Kellemetlen felfedezést tett a múlt hó 26-án Weisz Lipót belvárosi kereskedő, nevezetesen azt, hogy Kádár Roza nevű cselédje, aki 4 év óta szolgál nála és akibe teljesen megbizott, rabló módra meglopja. Nevezett cseléd már több egy évnél álkulcsal jár be az üzletbe és az árut lopkodja, de oly merészen, hogy már eddig közel 1000 korona értékű árut lopott. A vizsgálat meglepő volt, mert találtak még sok eladatlan árut Sarusi Agnes cinkusánál. Az ügyet átadták a csendőrségnek, aki teljes erélyvel vezeti a vizsgálatot.

— Cigányfurfang. A szegedi büntető-bíróság a napokban egy érdekes kuruzslási ügygel foglalkozott. Molnár István kisteleki gazdaember tanyájára a nyáron beállított egy fiatal cigányasszony és nagy bőbeszédűséggel elmondta, hogy az összes jó és rossz szellemek a hatalmába vannak, — azt csinálhat velük, amit akar. Nincs az a dolog, amit a szellemek meg ne tennének az ő kedvéért. Hogy nagyobb bizalmat keltsen maga iránt kijelentette, hogy az emberiségnek önzetlenül tesz nyilatkozatot a szellemek által. Molnár István elhitte a mesét és arra kérte a füstös menyecskét, hogy két éves csikójának a bal lábáról varázsolja el a pókosodást, mert akkor több pénzt kap érte. A cigányasszony kijelentette, hogy ennél könnyebb dolog nincs a világon. Éjfélkor a csikót kiereszti a mezőre, megidéri a lovak szellemét s öt perc alatt rendbe lesz a csikó lába. Szörnyen megörült ennek a gazda és mivel a cigányasszony nem akart pénzt elfogadni, jó yacsorával igyekezett a szivességét meghálálni. Éjfélkor a menyecske kivette a csikót az istállóból, a házbeliekre pedig ráparancsolt, hogy húzódjanak be a tanyába és addig ne jöjjenek elő, míg ő nem szól, mert a szellem nem tűri az idegeneket. Különben is — mondta — öt percig tart az egész. Molnárék vártak öt—tíz percig, egy-két óráig, vártak hajnalig, de a cigányasszony nem jelentkezett többé. Molnár még csak feljelentést sem tehetett ellene, mert nem tudta hogy hívják. A szegedi nyári vásáron azonban ráismert a ravasz cigányasszonyra, éppen mikor az újabb csalafintaságot készült elkövetni. Azonnal rendőrt hívott elő, az igazolásra szólította fel a

menyecskét, aki rostás Péternének nevezte magát. A kiterjedt Rostás család egy tagja, mely család állandóan Szeged közelében tanyázik. Az asszony ellen, akinek kezén természetesen a csikó elveszett, család miatt indult meg az eljárás; azonban a most megtartott tárgyalás során a bíróság kénytelen volt őt felmenteni, mert a furfangos menyecske tagadásával szemben a károsult gazda vallomása kívül semmi más bizonyíték nem volt.

— Értésítés. Alulírott tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy vendéglői tüzletemet a Temető-utca 3-ik számú, Lekrincki Mihály ur házába helyeztem és azt a mai napon megnyitom. Hidedeg és meleg ételek minden időben kaphatók. Pontos és ielkiismeretes kiszolgálás! Jó italokról gondoskodva van. Kosztosok jutányosan felvételnek. Tisztelettel özvegy Neuschwender Lajosné.

— Bicskázás. F. hó 1-én éjjel Justin András szőlőbéli lakost Atkari Mihály megtámadta és bicskával összeszurkálta. Sérülése olyan súlyos, hogy okvetlen 20 napot fog a gyógyulása igénybe venni. A rendőrség feljelentette az esetet a bíróságnak.

— Furfangos aprójszág tolvaj. Múlt hó 30-án éjjel Bakos Andrásnak a kis tanyáját, ahol az aprójszág volt elhelyezve, ismeretlen tettes feltörte és az aprójszágot ellopta. Hogy a gyanút a tettes magáról elhárítsa, a kis tanyát felgyújtotta és megszökött. A kár meghaladja a 600 koronát. A rendőrség nyomoz.

— Utonnállás. Polyák Péter csongrádi lakost f. hó 2-ára virradóra a Piroska városban Bánfi István megtámadta és megverte. Polyák állítása szerint Bánfi tőle 46 korona készpénzt is elrabolta. A rendőrség feljelentette az esetet a bíróságnak.

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa cég Nagyváradon, ajánlja új alakú és igen célszerű, törvényesen védett füzes fatelep 3 szám alatt saját rendszerű hornyolt cement tetőcserépkézi gépeit, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építésszek és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók, és bárhol fellálíthatók; az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék, hol a gyártás módja, a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

— Lapunk mai számához mellékeljük a Dörge bankház hirdetését, melyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték alapítása óta a XX. sorsjáték befejeztével immár 10 év telt el. A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték ezen idő alatt kiállotta a tűzpróbát és bebizonyította, hogy teretfogásával, melylyel Magyarországon a kis lottó-intézményt megszüntette, egy rég érzett szükségletet elégített ki. Az osztálysorsjáték rendszerének a külföldön évszázadok óta fennálló intézménye nálunk is fényesen bevált, és azon sok és nagy nyeresemény, melyek a lefolyt 10 év alatt a lakosság minden rétegében kiosztásra kerültek, a magy. kir. szabad. osztálysorsjáték sorsjegyeit közkedvelté tették. A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték 10 éves fennállása alkalmából Vas Aladár bankhivatalnok egy nagy szakértelemmel szerkesztett füzetet adott ki. Ezen füzetben az osztálysorsjáték szervezete és belső üzleti kezelése szabatosan le van írva. Ezen az osztálysorsjáték résztvevőire nézve rendkívül érdekes és számos képpel ellátott mű minden föléjárás nélkül kapható.

Nyilttér.

■ rovatért nem vállal felelősséget a Szerk.

Alulírott Oláh Gergely ezennel kijelentem, hogy téves információk alapján állítottam Lévai Gyula urról azt a tényt, hogy ő az én buzámot nem olyan árban adta be a Schwitzer H. és fiaik cégnek, mint ahogy velem elszámolt. Miután ezen állításom valótlanúságáról utólagosan meggyőződtem, ennél fogva sajnálatom kifejezése mellett Lévai Gyula urtól bocsánatot kérek.

Oláh Gergely.

özv. Komjáthy Mórnénak

150 liter 4 éves kitünő minőségű vörös bora van eladó. Értekezhetni a fenti lakásán.

HIRDETMEÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a föléjárásúknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1907. november hó 21. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben Sorjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1907. évi október hó 27-én.

**Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.**

Iroda áthelyezés!

Goldberger A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy 35 év óta fenálló

hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, VI., Váci-utca 20. sz.)

1907. november hó 10-én
saját házába**BUDAPEST, IV., Molnár-utca 38. sz.**
helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes lapjai és naptárai részére.

A legújabb szenzáció!**5 kedvelt operette ingyen****5 kedvelt operettet ingyen kap minden vevő**
aki nálam vásárol**egy Operette-Gramofont.**

Ara 30 korona teljes felszereléssel együtt.

Az „Operette-Gramofon” az 5 nagy patent lemezzel együtt, kapható egyedül csakis:

Wagner a „Hangszer Király”-nál.

Magyarország legnagyobb raktára különleges és műkedvelői hangszerekben.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 15/v.

Szabad megtekintés! Szabad megtekintés!

Telefon 67-85.

Köhögés!Aki az egészségét szereti, az megóvja.
5245 hiteles bizonylatok bizonyítják a segélyt hozó eredményt.**KAISER-féle mell-karamellákra**

a három hársfáról.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, gőros és számarhurutos bántalmaknál.

Egy csomag 20 fill. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Balkányi Lajos és Barna Henrik urak gyógyszerüzleteiben.

A csongrád-városi takarékpénztárCsemegi-féle bérházában egy 4 szobából és hozzávaló mellékhelyiségekből álló új lakás **azonnal** kiadó. A feltételek megtudhatók a takarékhivatalában.**21** féle, városunk főbb épületeit ábrázoló gyönyörű kivitelű képes levelező lap érkezett Weisz Márk könyvkereskedésébe.**TÖRÖK SZERENCSEJE ÖRÖKI!****Felülmulhatatlan** az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **32 millió** koronánál több **nyereményt** fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyereményt, és pedig:**kétszer a nagy jutalmat, a 600.000** koronás főnyereményt,a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,továbbá 6 á **10.000**, 4 á **90.000**, 3 á **80.000**, 3 á **70.000**,5 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**,**20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**,**2.000**, **1.000**, **500** koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 21-ik új magyar osztálysorsjátékban rövid 5 hónap alatt

összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.**A hónap melyik napján született?**Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely **születésnapja**, vagy azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese.

Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma
1	109831	7	105335	12	94166	17	109737	22	17335	27	101406
2	101013	8	93420	13	74383	18	91395	23	109734	28	22017
3	4047	9	101001	14	109650	19	101009	24	109730	29	109670
4	91417	10	4010	15	96636	20	7976	25	90188	30	52529
5	17333	11	109803	16	34490	21	105325	26	105301	31	2728
6	109690										

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

 $\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy 1 kor. 50 fillér; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy 3 kor. — fillér;
 $\frac{1}{2}$ „ „ 6 kor. — fillér; $\frac{1}{1}$ „ „ 12 kor. — fillér.A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb **folyó évi november hó 21-ig**, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak és az **első osztály huzása** már f. évi november hó 21. és 23. án lesz.**Török A. és Társa**

Bankház r.-t. BUDAPESTEN.

Sürgöncim:
Törökök, Budapest.**Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.**

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzletei: I. Központ: Szervita-tér 3/a. saját palotánkban. II. fiók: Váci-körut 4/a. III. fiók: Teréz-körut 46/a.

Eladó egy magánjáró 10-es cséplő-garnitúra, társak szétválása miatt. — Tudakozódni lehet Ujszászi Istvánnál, Magtár-utca 12. sz.**MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI****SZÉNSAV-MŰVEK**

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVATa világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra **össze nem tévesztendő** mesterségesen előállított leveles kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkülszerűen készítésű tisztítás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek $\frac{1}{1}$ és $\frac{1}{2}$ literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn

Sürgöncim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

